

Maa- ja metsätalousvaliokunta

23.10. 2023

Kokous 24.10 2023 klo 10

Asia: HE 48/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsityksen määräaikaisesta tukemisesta annetun lain 6 ja 29 §:n muuttamisesta.

Bioenergia ry kiittää asiantuntijalausuntopyynnöstä.

Nykyisen lain mukaista tukea voidaan hakea vain vuoden 2023 loppuun saakka ja tukea voidaan myöntää vain kesäkuun 2024 loppuun saakka. Eesitys ehdotuksessa säädettäisiin tukijärjestelmän päättymiseen liittyvästä siirtymävaiheesta. Voimassa oleva metsitystukilaki on voimassa vuoden 2023 loppuun saakka. Myönnettyyn metsitystukeen liittyvistä velvoitteista ja tuen maksatuksista johtuen lain voimassaoloa ehdotetaan jatkettavaksi, kunnes lain nojalla myönnettyt tuet on maksettu ja tuensaajia koskeva metsityselvoite päättynyt.

Avoalueiden metsitys on keino kasvattaa hiilinielua, joka nykytilanteessa on tärkeä toimenpide. Valtion luopuessa metsitystuesta toiminta jää kokonaan yksityisen rahoituksen piiriin. Metsitys on keino kasvattaa hiilinielua Suomessa ja esillä myös maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmassa (MISU). Suomella on MISU:n toimeenpanon jälkeenkin EU-lainsäädännön takia paineita lisätä maankäyttösektorin nieluja. Valtion rahoituksen ehtyessä vastuu siirtyy kokonaan yksityiselle sektorille. Ymmärrämme valtiontalouden akuutin tilanteen, mutta mielestämme on valitettavaa, että suurehkolla vaivalla aikaan saatu toiminta ajetaan alas juuri kun hallinnon prosessit on saatu sujumaan tyydyttävällä tavalla. Metsitys on yksityisellä sektorilla hallinnollisesti helppoa, mutta metsitysten laatu saattaa pahimmillaan kärsiä. Määräaikaisen lain aikana on metsitetty ennen kaikkea entisiä turvetuotantoalueita.

Toteamme että näillä näkymin kasvava määrä turvetuotantoalueita olisi tullut lain piiriin, mutta ne siirtyvät nyt avoimille markkinoille. Tässä yhteydessä on myös syytä todeta, että hiilikompensaatiomarkkina, joka voi tukea yksityisten toimijoiden halukkuutta ryhtyä metsitykseen, on nykytilanteessa pitkälti kehitysvaiheessa. On epäselvää, miten markkina tulee kehittymään ja millaista EU-lainsäädäntöä kompensaatiomarkkinan tukemiseksi syntyy. Toistaiseksi kauppaa on käyty vapaaehtoisilla markkinoilla, joiden kaupankäyntikohteilla, todennetuilla kompensaatioilla, ei ole tunnustettua roolia EU:n ilmastopolitiikassa. Tämä on luonut tilanteen, jossa on herännyt kysymyksiä erilaisista kompensaatioihin liittyvistä

väittämistä ja hyötyjen erilaisesta kaksoislaskennasta (double-counting, double-claiming) valtion ja yksityisten toimijoiden välillä. Tällä hetkellä ei ole siksi – ainakaan vielä – selvää, että hiilikompensaatiomarkkina pystyy merkittäväällä tavalla kannustamaan joutoalueiden metsitykseen. Epäselvää on myös, miten tämä mahdollisesti vaikuttaisi maankäyttösektorin päästötaseen kehittymiseen.

Lisätiedot:
toimialapäällikkö Tage Fredriksson 040 5112246